

noble, ignoble, noció, nocional, ignot, notícia, noticiar, noticiari, noticiós, noticier, notori, notòriament, notorietat, notificar, notificable, notificació, notificador, notificatiu, cognició, cognoscitiu, cognoscible, cognoscent, incognoscible, incògnit, incògnita, ignorar, innorar, ignorant, ignorància, ignorança, ignorable, ignorador, ignorament, ignorantisme, ignorantista, ignorat, ignar, diagnòstic, diagnòstica, diagnosticar, diagnosi, pronòstic, pronòstica, preòstic, pronústic, preòstic, pronosticar, pronosticació, pronosticable, pronosticador, pronosticaire, pronostiquer, prognosi, gnòmon, gnòmnic, gnòmnic, gnòmic, gnòmica, gnomologia, gnomològic, gnòstic, gnosticisme, gnosi, agnòstic, agnosticisme.

Conestable, conestablia, V. comte Conex, conexió, V. connex, -ió (NEXE) Confabulació, confabular, V. faula Confecció, confeccionar, V. fer Confederació, confederar, V. federar Confegidor, confegidura, confegir, V. afegir Conferència, conferenciar, conferir, V. preferir

CONFESSAR, pres del b. ll. *confessare* id., derivat del ll. *confitēri* (participi *confēssus*), i, aquest, de *fātēri* id. □ 1.ª doc.: Llull.

Ja hi és freqüent en les diverses accs. religioses: 'declarar els pecats': «qui no sab los set peccats mortals, ¿de què's sab guardar ni penedir, *confessar*, ni on és la contricció que sab aver? (*Blanq.* I, 185.10); 'oir de confessió': «lo fratre --- remembrà que longament de temps havia punyat con aquella dona, qui d'ell se *confessava*, gitàs de peccat, e que son prehicar ni son *confessar* no y havia tan valgut con lo bon exempli de Evast e Aloma» (*Blanq.*, *NCl.* I, 116.2); 'declarar públicament les creences religioses': «molts són dels que blastomen tots jorns nostre spos J. Crist, e --- molt seria gran virtut qui devant aquells *confessava* lo nom de Déu, e sa virtut, e ---» [*id.* I, 202.13]; allà també en l'acc. bàsica 'reconèixer una falta, etc.': «la frevoltat de ma fe *confés* devant tot lo convent» (*id.* I, 165.24). No cal dir que en trobem abundor de testimonis en tots els escrits medievals, i que ja llavors la fraseologia més comuna és la referent al qui té la mort imminent; veg. infra l'ex. de la *Questa*; o bé el capítol d'OPou relatiu a «Mort y sepultura»: «--- *confessar-se*: confiteri peccata vel de peccatis; aportar lo combregar al malalt ---» (*ThPu.*, 241); *BDC* xx, 304. Però també referent als reconeixements en matèria laica, com en BMetge: «ara t *confés*, digui yo, que a mi és necessària la tua cura» (*Somni* III); en un model d'albarà de deute: «Yo Pere Gual, *confés* deure a vós ---», OPou (*ThPu.*, 129).

DERIV.: *Confessable*; *inconfessable*. *Confessada*. *Confessament*. *Confessant*. *Confessora*. *Confés* ['que ha confessat un delict', S. XIII, *CostTort.*], 'sacerdot, que oïx la confessió' [Llull]; «demanà él son *confés*; hi él vèñch, e cant él fo *confessat* ---», Reixac, *Questa*, S. XIV, 33.22, traduïnt «demanada son Sauveour et ---», del ll. *confessus*, part. passiu de *confiteri*; *inconfés* [Lab. 1840]. *Confessió* [c. 1200, *Homilies*:

«clamem mercé --- a N.S.J. Crist que --- nos faza venir, en nostra memòria e en nostra sanitat, a vera penitència e a vera *confessió*, e ns dó vida durable ---», f° 4v13], pres del ll. *confessio*, -onis, id.; «a *confessió* se cové que hom *confés* sos peccats e que no y vulla tornar null temps», Llull (*Blanq.* I, 1273.16). *Confessionari* [1535]; *confessional* [no encara Lab. 1839; Capcit, *BDC* III, 135; sembla que ja n'hi ha un ex. en la Guia de 1512, citada per *AlcM*, s. v. *confitent*]; *confessionera* [Lab. 1839]. *Confessor* [Llull]; «en aquesta part estimaria més ésser martre que *confessor*», *Tirant* (Ag. II, 9). *Confitent* [1437].

Professor [1596], deriva, en la mateixa forma que *confessar*, del ll. *profītēri* (part. *professus*) 'declarar obertament', 'fer professió', altre derivat de *fateri*; *profés* [tercer quart S. XIV], ll. *professus* 'el qui ha fet professió'; *professat*; *professer*. *Professió* [tercer quart S. XIV, per a l'acte de declarar la fe o d'emetre els vots], pres del ll. *professio*, -ōnis 'ocupació que s'exerceix professionalment' [1616]; *professional* 'pertanyent a l'ocupació o ofici' [S. XX; no encara Lab., ni *SLitCosta*]. *Professor* [1596], ll. *professor*, -oris, 'el qui fa professió d'alguna cosa', 'professor, mestre'; *professorat* [1868, *SLitCosta*]; *professoral*.

Confjeti, V. *confit* *Confj*, V. *fi* f. *Confjança*, *confiant*, *confiar*, *confiat*, *confidència*, *confidencial*, *confident*, V. *fiar* *Configuració*, *configurar*, V. *figura* *Confinament*, *confinar*, V. *fi* f. *Confjir*, V. *confit* *Confirmació*, *confirmador*, *confirmani*, *confirmar*, V. *ferm* *Confiscació*, *confiscar*, V. *fisc*

CONFIT, m., 'gra d'una fruiteta o altra substància, envoltat d'una capa de sucre endurida', abans també tota 'fruita o substància confitada', del ll. CONFĒCTUM pròpiament participi passiu del verb CONFĒCĒRE 'fer enterament', 'compondre', 'elaborar', derivat de FĀCĒRE 'fer'. □ 1.ª doc.: S. XIII, Llull, etc.

És tan completa la documentació que donen d'aquest mot i la seva família, i de les coses que designà des de l'Edat Mitjana, els *DAG.*, *AlcM* i *DBal.*, que ens podem estar d'entrar en més detalls. Del català fou manllevat el cast. *confite* [c. 1330-40], com vaig demostrar i documentar en el *DCEC*, article on es podrà trobar encara alguna documentació complementària, que ilustra el català. El tractament fonètic de -ĒCT- com a *ít*, és tan estrany a la llengua castellana com normal en la nostra, on és paral·lel de LĒCTUS > *llit*, RĒCTUS > *pit*, etc.

També s'usà en cat. antic el verb inf. *confjir*: «un payrol per *confjir*, de coyre», doc. ross. de 1433 (*InuLC*), i en rigor encara s'hi usa, car jo mateix he ser·rit a un vell pescador de Sant Pol de Mar, parlant d'una mena de sardina que hom salava: «s'ha d'esperar que els seitons estiguin ben *confjits*» (1938).

Observem que ja a l'Edat Mitjana trobem casos en què *confit* apareix en termes quasi iguals als moderns: «de continent i xqué la collació, molt gran e abundosa, de marsapans e pasta real, e totes altres maneres de *confits* de sucre», Jo. Martorell (Ag. I, 131); «orde-